

Samarbejdsaftale om telemedicinsk sårvurdering

Godkendt af Sundhedsstrategisk Styregruppe den 4. juni 2025, korrekturrettelser april 2026

Baggrund

Denne samarbejdsaftale beskriver rammerne for det tværsektorielle samarbejde omkring telemedicinsk sårvurdering i Region Syddanmark og regionens 22 kommuner.

Telemedicinsk sårvurdering er implementeret i samtlige danske kommuner og regioner som led i økonomiaftalen for 2013 og Den nationale handlingsplan for udbredelse af telemedicin.

Telemedicinsk sårvurdering omfatter et fælles IT-system til tværsektoriel deling af patientoplysninger (herefter vil IT-systemet blive benævnt TeleSår¹).

Til at understøtte samarbejdet blev der i 2016, med revision i 2018, udarbejdet en tværsektoriel samarbejdsaftale i Region Syddanmark. Denne aftale er siden blevet opdateret flere gange, senest godkendt af Sundhedssamarbejdsudvalget den 4. juni 2025.

Herværende opdatering af aftalen skal ses i lyset af Aftale om Sundhedsreform 2024 samt et fortsat fokus på forbedring af behandling og håndtering af alvorlige sår for at forebygge komplikationer som særligt amputationer. Konkret indeholder aftalen muligheden for kommunale sårsygeplejersker kan henvise til de regionale sårambulatorier, for at sikre hurtige og kvalificerede patientforløb. Kommunale sygeplejersker med diplommodul i sår eller sygeplejersker med regionens 6-dags telesårkursus benævnes herefter som kommunal sårsygeplejeske. Der skelnes mellem sårsygeplejersker alt efter kompetenceniveau og hvilke ansvarsområder, der knytter sig til kompetenceniveauet. Se uddybet i afsnit om kompetenceniveau

Telemedicinsk sårvurdering har til formål at understøtte patientens behandlingsforløb gennem styrket kommunikation og overlevering ved sektorovergange samt bidrage til et samlet billede af patientens sårudvikling på tværs af sektorer. Desuden styrker telemedicinsk sårvurdering de sårfaglige kompetencer gennem systematisk kompetenceudvikling og specialistrådgivning fra sygehusene og bidrager til udviklingen af det tværsektorielle samarbejde.

Formål

Formålet med denne samarbejdsaftale er at fastlægge regionens, almen praksis og kommunernes, samt øvrige aktører i primærsektorens, forpligtelser i relation til anvendelsen af telemedicinsk sårvurdering. Aftalen har særligt fokus på at tydeliggøre samarbejdsrelationer omkring patienter med sår for at sikre optimal kommunikation, henvisning, udredning, behandling, koordinering i tværsektorielle forløb.

Telemedicinsk sårvurdering skaber systematik og sikrer en tværsektoriel kommunikation, hvilket sikrer patienten med sår en effektiv og optimal behandling.

Målgruppe

Samarbejdsaftalen dækker alle komplekse sår som vurderes at kunne have gavn af et telemedicinsk sårforløb. Der er dog i aftalen et særligt fokus på patienter med fod- og ankelsår, da denne målgruppe er særligt i risiko, og kræver en hurtig indsats, bl.a. for at undgå amputationer. Med aftalen gives der nu mulighed for, at der fra kommunale sygeplejersker og statsautoriserede fodterapeuter kan henvises til udredning og behandling på nærmeste regionale sygehusafdeling med speciale i sår i henhold til den regionale retningslinje. Sygehusafdelingerne er herefter benævnt sårambulatorier.

¹ Det fælles IT-system som anvendes pt. hedder Pleje.net, og er udbudt af Dansk Telemedicin A/S. Løsningen skal i udbud, og kan derfor ikke forventes at være IT-understøttelsen fremadrettet. Derfor anvendes TeleSår som begreb til at dække over eksisterende og kommende IT-understøttelse.

Komplekse sår som kræver en tværsektoriel indsats, der ikke er fod- og ankelsår, vurderes og evt. henvises af almen praksis, i dialog med kommunale sårsygeplejersker, med sparring fra sårambulatorierne.

Henvisning af patienter med komplekse sår, der ikke er fod- og ankelsår, sker fra almen praksis til sårambulatorierne via det normale system jf. gældende Medcom-standard.

Målgruppen for henvisninger via TeleSår:

De kommunale sårsygeplejersker kan henvise:

- Borgere med sår på fod- og ankelniveau

Ikke-akutte henvisninger af patienter med sår på fod- og ankelniveau ved:

- Mistanke om infektion eller inflammation,
- Tidligere diabetisk fodsår
- Hvor der er synlige sener eller knogler, eller hvor der kan opnås kontakt til disse ved sondering,
- Mistanke om angiopati/iskæmi,
- Manglende fodpuls,
- Ødem af vævet omkring fodsåret,
- Foddeformiteter,
- Et diabetisk fodsår, dybt sår eller ved begyndende nekrose

Akut telefoniske henvisning af patienter med sår på fod- og ankelniveau ved:

- Påvirket almentilstand
- Tegn på akut kritisk iskæmi
- Vådt gangræn
- Plantar absces

Henvisninger af patienter med sår på fod- og ankelniveau:

Henvisning af patienter med sår på fod- og ankelniveau kan ske fra kommunale sygeplejersker med diplommodul i sår eller sygeplejersker med regionens 6-dags telesårskursus. Henvisning kan også ske fra almen praksis samt statsautoriserede fodterapeuter, der opfylder de kompetencemæssige krav jf. samarbejdsaftalens afsnit om kompetencer.

Kommunale sårsygeplejersker kan henvise patienter direkte til sårambulatorieret via Telesår. De opretter patienten i Telesår, udfylder og sender henvisningen via Telesår. Det modtagende sårambulatorium tjekker i alle hverdage EPJ for nye henvisninger til det nærmeste sårambulatoriums EPJ-system. Patienten visiteres indenfor 3 hverdage.

Ved behov for akut henvisning skal de kommunale sårsygeplejersker, almen praksis og statsautoriserede fodterapeuter foretage en telefonisk henvisning til sårambulatoriet til akut vurdering, indenfor 24 timer.

Almen praksis sender henvisninger via normalsystemet jf. gældende Medcom-standard.

Statsautoriserede fodterapeuter kan henvise direkte via Telesårs app efter at have gennemgået kursus om den tekniske løsning. Det modtagende sårambulatorium visiterer patienten indenfor 3 hverdage ved ikke akutte patienter. Den statsautoriserede fodterapeut skal sikre at kommunen eller almen praksis følger op på behandlingen af såret indtil patienten ses i sårambulatoriet.

Telefonisk henvisning og specialistrådgivning:

Hverdage (kl. 8-15)	Hverdage (15-8) + weekender/helligdag
OUH sårcenter	OUH ortopædkirurgisk bagvagt
SLB karkirurgi	SLB karkirurgisk bagvagt
SVS sårsp. ortopædkirurgisk amb./sår amb.	SVS ortopædkirurgisk bagvagt
SHS sårambulatorium	SHS ortopædkirurgisk bagvagt

Link til den regionale retningslinje "Korrekt visitation og henvisning af patienter med kritiske underekstremiteter":

<https://infonet.regionsyddanmark.dk/D4Doc/book/RSDVdokument.asp?DokID=1040285&sText=kritiske%20underekstremiteter>

Henvisning for patienter med sår til ikke-akut vurdering, via Telesår.

Henvisning skal indeholde:

- Hvordan opstod såret
- Hvornår kom såret
- Kognitive udfordringer (fx. demens, tunghørhed, hjerneskader, behov for bistand – pårørende/plejepersonale med)
- Fysiske udfordringer (fx kørestol, hjælpemidler, gangfunktion, evt. behov for støtte)
- Type af sår
- Beskrivelse af såret ud fra TIMES samt placering
- Beskrivelse af behandling indtil nu (sårbehandling, aflastning, kompression)
- Pulsforhold perifert (puls i ATP og ADP, kapillærrespons og evt. tidligere tåtryk)
- Tolk (sprog)
- Billede af såret, samt oversigtsbillede.

Derudover skal henvisning fra de statsautoriserede fodterapeuter via Telesår app, for patienter med sår til ikke-akut vurdering indeholde:

- Patientens navn
- Patientens cpr. nr.
- Patientens kontaktoplysninger
- Fodterapeutens navn, telefonoplysninger, postnummer klinikken ligger i og evt. telefontid
- Hvordan opstod såret
- Hvornår kom såret
- Sårets placering
- Beskrivelse af såret
- Billede

Ansvar og opgaver

Patientens samtykke indhentes altid af det sundhedsfaglige personale forud for oprettelse i telemedicinsk sårvurdering.

Ansvar og opgaver i kommunen

Patientbehandlingen varetages af kommunerne og patienten ses kun ved særligt behov til kontrol i et sårambulatorium.

Kommunen kan altid oprette borgere i TeleSår til monosektorielle forløb. Dette kan bidrage til en optimeret behandling, hvis borgeren senere henvises til behandling på sygehuset.

Den kommunale sårsygeplejerske kan oprette og henvise borgeren i Telesår jf. ovenstående kriterier. Når patienten er vurderet, er det sårambulatoriet der vurderer henvisningen, og om patienten kan fortsætte i et telemedicinsk sårforløb.

Den kommunale sårsygeplejerske har ansvar for at vedligeholde og indrapportere rettidigt² på eksisterende patienter, der er i aktive tværsektorielle forløb. Ved død har kommunen ansvar for at afslutte sårforløbet i Telesår. Ved opheling af sår, har kommunen ligeledes ansvar for at afslutte, og informere sårambulatoriet om at der ikke er behov for yderligere kontroller. Derudover er det den kommunale sårsygeplejerskes ansvar at tilse patienten max 3 hverdage før den telemedicinske konsultation. Her skal den kommunale sårsygeplejerske indsende billeder, sårvurdering og beskrivelse af alle sår til TeleSår. Det er vigtigt, at det er den kommunale sårsygeplejerske, som tilser patienten og indsender data via Telesår.

Skriveadgang til Telesår gives kun til kommunale sygeplejersker med diplommodul i sår eller sygeplejersker med telesårkursus, ligesledes er det kun disse sårsygeplejersker der via TeleSår kan tage kontakt til sårambulatoriet.

Ved spørgsmål vedr. sårbehandling kan de kommunale sygeplejersker med diplommodul i sår eller sygeplejersker med telesårkursus anvende sårambulatoriets specialistrådgivning telefonisk for faglig sparring eller for at få en ekstra telemedicinsk konsultation. Der opfordres til, at det som udgangspunkt er den kommunale sygeplejerske med diplomuddannelse i sår, der kontakter sårambulatoriet. Således at kommunen først har benyttet sig af egen organisations faglige kompetencer, og derefter kan trække på specialist kompetencer fra sårambulatoriet.

Ved behov for akut sår. vurdering tager, som udgangspunkt, den kommunale sårsygeplejerske telefonisk kontakt til sårambulatoriet jf. liste ovenfor. Undtagelsesvis tages kontakt til vagtlæge.

Kommunerne skal jf. de nationale kliniske retningslinjer, som minimum have én sårsygeplejerske med diplomuddannelse i sår pr. 15.000 borgere eller eksempelvis én sårsygeplejerske med diplomuddannelse i sår pr. delområde i kommunen.

Kommunerne har ansvar for, i det enkelte borgerforløb, at give sårambulatoriet besked, hvis de ikke har de fornødne kompetencer til at kunne løfte den telemedicinske sårvurdering. Ligeledes er kommunerne ansvarlige for at give sårambulatoriet skriftlig besked, når kompetencerne igen er til stede i kommunen.

Ansvar og opgaver hos almen praksis

Almen praksis vurderer patienten med henblik på at henvise patienten rettidigt til relevant sårambulatorie. Al registreringspraksis fortsættes på sygehuset. Således vil almen praksis fortsat modtage et ambulant notat mv. fra sygehuset, som det er gældende for andre forløb. Når patientforløbet afsluttes på sygehuset, sender sygehuset en epikrise til almen praksis.

Almen praksis kan også have et samarbejde med den kommunale sårsygeplejerske om patienten, hvor det er muligt for almen praksis, at lave et opslag i TeleSår. TeleSår kan tilgås med MitID Erhverv.

² Rettidigt skal forstås som oplysninger (billeder, sårvurdering og beskrivelser), der ikke må være mere end 3 dage gamle.

Ansvar og opgaver hos region og på sygehuset

Efter henvisning til sårambulatoriet, vurderer ambulatoriet om, og i hvilket omfang, patienten kan inkluderes til telemedicinsk sårvurdering. Dette er en løbende vurdering gennem hele behandlingsforløbet. Sårambulatoriet opretter/tager adgang ved relevante patienter i Telesår.

Sårambulatorierne har ansvaret for at have arbejds gange der understøtter, at Telesår tjekkes i alle hverdage, for nye henvisninger og efterfølgende visitation.

Når patienten henvises til et andet sygehus, skal henvisende sygehusafdeling informere om, at patienten er oprettet i telemedicinsk sårvurdering, og det aftales, hvem der har ansvaret for det videre forløb i forhold til telemedicinsk sårvurdering. Aftalen noteres i Telesår.

Læge og/eller sårsygeplejerske på sygehuset følger patienterne løbende i Telesår på tidspunkter aftalt mellem sårambulatoriet og den kommunale sårsygeplejerske, da den telemedicinske konsultation foregår på en booket tid. I forbindelse med patientens besøg i ambulatoriet skal der noteres i Telesår; sårvurdering, billede og notat med behandlingsplan.

Afsluttes tværsektorielt sårforløb i sårambulatoriet, sender sårambulatoriet en korrespondance til egen læge om afsluttet forløb.

Specialistrådgivning

Regionen har ansvaret for at stille tilgængelig³ specialistrådgivning til rådighed for de kommunale sårsygeplejersker. Som udgangspunkt stilles specialistrådgivningen til rådighed for kommunernes sygeplejersker med diplomuddannelse i sår. Det forventes, at sygeplejersker med diplomuddannelse i sår har set patienten selv inden kontakt til rådgivningen.

Kompetencer på sygehuset

Regionen sikrer at de relevante kompetencer vedr. sår er til stede hos sygehuslæger og sygeplejersker med ansvar for sårbehandling jf. det nationale kliniske anbefalinger for National implementering af telemedicinsk sårvurdering, samt sikre at deltagelse i kompetencekurser inden for TeleSår. Ligeledes forventes det at sygehuset har kendskab til, og følger anvisninger i de nationale/regionale retningslinjer.

Kompetencegivende kursus i sår

Regionen har ansvar for at udbyde et kompetencegivende kursus i sår, for primærsektoren.

En nærmere beskrivelse af kursus i sårbehandling i Region Syddanmark fremgår af nedenstående link:

<https://rsd.plan2learn.dk/KursusValg.aspx?id=33484>

Årlig tværsektoriel kompetenceudviklingsdag

Regionen har ansvaret for at være tovholder på en årlig tværsektoriel kompetenceudviklingsdag, se afsnit om "Kompetencer, fagpersonale og uddannelse".

Ansvar og opgaver hos øvrig primærsektor

Det bemærkes, at henvisning til relevant sygehusafsnit også kan varetages af statsautoriserede fodterapeuter, som opfylder de kompetencemæssige forudsætninger herfor, jf. samarbejdsaftalens afsnit omkring kompetenceudvikling.

Statsautoriserede fodterapeuter, som varetager henvisninger af patienter til relevant sygehusafsnit, skal have gennemgået et kursus om den tekniske løsning, som bruges til henvisningen.

³ Se tidligere afsnit om "Telefonisk henvisning og specialistrådgivning"

Henvisninger fra fodterapeut tjekkes alle hverdage i TeleSår for nye indkomne henvisninger. Henvisning og billeder kopieres over i EPJ, hvor der oprettes en regulær henvisning som lægges ind i visitationsdelen af EPJ. Patienten visiteres herefter inden for 3 hverdage af læge i sårambulatoriet.

Adgang og administration af TeleSår

Adgangen til TeleSår oprettes og vedligeholdes af lokale administratorer dels i kommunen og på sygehuset. Administratorerne der opretter og tildeler nye brugere til TeleSår, skal være opmærksomme på hvilke roller og rettigheder der tildeles brugerne jf. nedstående ”Kompetencer, fagpersonale og uddannelse”. Roller og rettigheder opdateres månedligt. Derudover skal det meldes ind til lokale administratorer, når en medarbejder stopper, hvormed brugeren slettes.

Almen praksis opnår adgang ved brug af medarbejdersignatur (MitID erhverv).

Det er muligt for patienter i aktuelle sårforløb, at få adgang til egne data i systemunderstøttelsen af telemedicinsk sårvurdering ved brug af MitID. Patienten har mulighed for at hente en applikation, der kan bruges til at uploade patientens egne billeder til systemunderstøttelsen af telemedicinsk sårvurdering. Der skal indgås individuelle aftaler med patienten omkring brugen af dette. Applikationen kan downloades til henholdsvis iOS eller Android.

Kompetencer, fagpersonale og uddannelse

Fagpersonale og uddannelse	Ansvarsområder	Roller og ansvar
Sygeplejerske med diplomuddannelse i sårbehandling Sygeplejersker som har minimum ét modul i sår diplomuddannelsen samt et dags regionalt telemedicinsk kursus. Der anbefales studiebesøg i samarbejdsambulatorier/ primær sektor med fokus på samarbejde og telemedicin i praksis	Som udgangspunkt, er det den kommunale sygeplejerske med diplomuddannelse, der kontakter sårambulatoriet for specialist rådgivning, og denne som står for Telesår i kommunen. Kommunikere tværsektorielt via den telemedicinske løsning Være vidensperson inden for de sår faglige områder	Kan oprette patientforløb i systemunderstøttelsen af telemedicinsk sår vurdering Kan varetage telemedicinsk sår vurdering jf. samarbejdsaftalen. Kan kontakte og sparre med regionens specialistrådgivning. Kan henvise til sygehus jf. regionale retningslinjer. Kan afslutte patientforløb
Sygeplejerske med telekursus i sårbehandling Sygeplejersker der har gennemgået regionalt sår kursus "Sårbehandling og det telemedicinske arbejde". Der anbefales studiebesøg i samarbejdsambulatorier/ primær sektor med fokus på samarbejde og telemedicin i praksis	Kommunikere tværsektorielt via den telemedicinske løsning.	Kan oprette patientforløb i systemunderstøttelsen af telemedicinsk sår vurdering Kan varetage telemedicinsk sår vurdering jf. samarbejdsaftalen. Kan henvise til sygehus jf. regionale retningslinjer. Kan afslutte patientforløb.
Basissygeplejersker Undervisning i anvendelse af telemedicinsk sår vurdering i forhold til at have læseadgang.	Udføre sårbehandling efter anvisning fra sygeplejerske med diplomuddannelse i sår uddannelse eller sygeplejerske med telekursus. Ved forværring eller spørgsmål, konfereres der med ovenstående.	Læseadgang

Årlig tværsektoriel kompetenceudviklingsdag

Samarbejdsaftalens parter anbefales at bidrage til, og deltage i, en årlig tværsektoriel kompetenceudviklingsdag for hele regionen. Den årlige kompetenceudviklingsdag planlægges af en arbejdsgruppe med repræsentanter fra både regioner og kommunerne, udpeget centralt fra. Kompetenceudviklingsdagen har til formål at arbejde med forskellige samarbejdstemaer og generel faglig udvikling på tværs af sektorerne. Udgifterne til kompetenceudviklingsdagen forventes dækket af deltagerbetaling og central bevilling, hvorved firmasponsorater kan undlades.

Organisering og forankring

Den oprindelige samarbejdsaftale er godkendt af Det Administrative Kontaktforum i 2018 og har været forankret i Sundhedsaftalen 2015-18.

Denne reviderede aftale er godkendt af Sundhedsstrategisk Styregruppe den 4. juni 2025. Samarbejdsaftalen er forankret hos tovholderfunktionen vedrørende Overgange 1. Samarbejdet om telemedicinsk sårvurdering aftales og koordineres som udgangspunkt lokalt mellem kommuner, sygehusenheder og praktiserende læger med udgangspunkt i den nuværende samarbejdsaftale. Ved behov for fortolkning eller afklaring vedr. samarbejdsaftalen tages kontakte til tovholderfunktion og dennes kontaktdirektører.

Implementering og opfølgning

Ved godkendelse af aftalen, forpligter hver organisation sig til at sikre implementering af aftalen, herunder angivne service- og kompetence niveauer.

Der er nedsat en tværsektoriel Netværksgruppe for Telemedicinsk Sårvurdering Syddanmark, som har til formål at understøtte samarbejdet på tværs af sektorer ved at sikre dialog og vidensdeling vedr. telemedicinsk sårvurdering. Netværksgruppen sekretariatsbetjenes af Den regionale systemforvalter for Telesår. Netværket vil følge udviklingen på området.

Samarbejdsaftalen revideres, når der er afgørende ændrede vilkår for opgaven.

